

Dosarul nr. 3ra-2/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: N. Mămăligă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

DECIZIE

20 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând în ședință publică recursul depus de Consiliul municipal Chișinău și
Primarul general al municipiului Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Firma Comercială de Producție „Mordelis-Fiș” Societate cu Răspundere Limitată
împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău cu privire
la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău și Primarul general al
municipiului Chișinău și a fost menținută hotărârea din 23 februarie 2018 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La data de 21 august 2017, FCP „Mordelis-Fiș” SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei mun. Chișinău cu privire
la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 21 iunie 2017, a înregistrat în
cancelaria Primăriei mun. Chișinău cererea prealabilă nr. 07-111/8495/16 cu privire la
perfectarea proiectului de decizie a Consiliului municipal Chișinău de atribuire în schimb
a unui lot de pământ pentru construcție, în vederea garantării respectării dreptul de arendă
obținut în baza deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998 „Cu
privire la darea în arendă a unui lot de pământ din str. Industrială, Firmei Comerciale de

Producție „Mordelis-Fiș” SRL”.

A invocat că în urma petrecerii licitației funciare organizate de Primăria mun. Chișinău în baza actului administrativ indicat, a obținut dreptul de arendă pe un termen de 50 de ani asupra lotului de pământ cu suprafața de 0,25 ha din str. Industrială, mun. Chișinău, fiind semnat și contractul de arendă funciară nr. 1748/98 din 08 decembrie 1998, înregistrat cu numărul cadastral XXXXX.

Însă, continuarea valorificării terenului primit inițial în arendă este imposibilă, deoarece în baza hotărârii irevocabile a Curții de Apel Chișinău nr. 3-2723/12 din 21 decembrie 2012 a fost anulată din Registrul bunurilor imobile înscrierea terenului cu suprafața de 0,25 ha, din mun. Chișinău, str. Industrială, cu anularea numărului cadastral XXXXX, amplasat pe terenul cu suprafața de 0,8 ha, înregistrat inițial cu numărul cadastral XXXXX din mun. Chișinău, sect. Ciocana, str. Industrială 27.

Totodată, a fost radiată din Registrul bunurilor imobile înscrierea contractului de arendă funciară nr. 1748/98 din 08 decembrie 1998 și a dreptului de arendă pe numele FCP „Mordelis-Fiș” SRL asupra terenului.

A menționat că prin hotărârea din 21 decembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, care în temeiul art. 118 din Codul de procedură civilă are puterea de lucru judecat, s-a constatat că potrivit planului din Registrul bunurilor imobile, planul terenului cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,25 ha, amplasat în mun. Chișinău, sect. Ciocana, str. Industrială fără număr, se suprapune pe terenul cu numărul cadastral XXXXX și suprafața de 0,8 ha din mun. Chișinău, sect. Ciocana, str. Industrială 27, pe care sunt amplasate construcțiile nefinisate ce aparțin cu drept de proprietate lui Rusu Adrian și Buzadji Olga. Or, un singur teren nu poate avea două numere cadastrale, fără a fi format un alt bun, prin separare, de către titularul dreptului de proprietate potrivit Legii cu privire la formarea bunurilor imobile nr. 354 din 28 octombrie 2004.

Anterior, prin hotărârea din 10 octombrie 2012 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău a fost recunoscută valabilitatea contractului de vânzare-cumpărare încheiat între Primăria mun. Chișinău, Rusu Adrian și Buzadji Olga la a câte ½ cotă-parte din terenul cu număr cadastral XXXXX din str. Industrială, 27, mun. Chișinău, cu suprafața de 0,5004 ha, bonitatea 65 grad/hectar, cu prețul total de 639 878 lei, în conformitate cu planul cadastral/geometric și parametrii hotărârii stabilite de ÎS „Cadastru”. Totodată, a fost recunoscut dreptul de proprietate după Rusu Adrian și Buzadji Olga la a câte ½ cotă-parte asupra terenului cu număr cadastral XXXXX, din str. Industrială, 27, mun. Chișinău, cu suprafața de 0,5004 ha.

A susținut că, în pofida celor expuse, până în prezent decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998 „Cu privire la darea în arendă a lotului de pământ din str. Industrială, Firmei Comerciale de Producție „Mordelis-Fiș” SRL”, prin care ultimei în rezultatul petrecerii licitației funciare i s-a transmis în arendă, pe un termen de 50 de ani, lotul de pământ din str. Industrială, mun. Chișinău, este în vigoare, iar termenul de arendă expiră în anul 2048.

Mai mult ca atât, a subliniat că în baza certificatului de urbanism pentru proiectare

nr. 388/13 din 24 iunie 2013 și autorizației de construire nr. 119 din 03 aprilie 2014, a executat lucrări de construcție, fapt confirmat prin Raportul de expertiză tehnică privind starea tehnică a obiectivului de depozitare, necesar pentru desfășurarea activității bazei de producere în limitele terenului arendat, întocmit de expertul tehnic Nicolae Pruteanu și înregistrat cu nr. 1142/23.10.2015, prin care se confirmă că FCP „Mordelis-Fiș” SRL a executat deja 19-20% din volumul total al construcției și pentru care au fost suportate cheltuieli de circa 3 107 748 de lei.

A afirmat că în baza hotărârii irevocabile a Curții de Apel Chișinău nr. 3-3334/11 din 23 iunie 2011, decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ din str. Industrială, Firmei Comerciale de Producție „Mordelis-Fiș” SRL” a fost recunoscută legală, însă din motive independente de voința sa nu-și poate valorifica acest drept obținut în urma petrecerii licitației funciare.

A declarat că datoriile din partea companiei la achitarea plății de arendă lipsesc.

În situația creată, consideră că există un viciu juridic asupra lotului de pământ transmis de Primăria mun. Chișinău, pe motiv că întreprinderea este în imposibilitate de a continua lucrările de construcție pe terenul atribuit în arendă în urma petrecerii licitației, viciu despre care nu a cunoscut și nici nu putea să cunoască, de către locator fiindu-i eliberate toate actele permissive necesare proiectării și executării lucrărilor de construcție.

Prin cererea din 21 iunie 2017 a solicitat părților întreprinderea unor acțiuni concrete de asigurare a schimbului lotului de pământ cu un alt lot de pământ sub construcție, pentru ca să-și poată valorifica dreptul său de arendă valabil și compensa toate cheltuielile, însă până-n prezent nu a primit niciun răspuns și nici nu a fost informat despre rezultatul examinării cererii.

A solicitat constatarea nesoluționării în termenul legal a cererii din 21 iunie 2017; obligarea Primăriei mun. Chișinău și subdiviziunilor sale specializate de a pregăti în modul prevăzut de lege și a introduce în mod necondiționat în ordinea de zi la ședința Consiliului municipal Chișinău a proiectului de decizie de modificare a deciziei Primăriei municipiului Chișinău nr.27/16-6 din 03 decembrie 1998 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ din str. Industrială, Firmei Comerciale de Producție „Mordelis-Fiș” SRL”, prin transmiterea în schimb a unui lot de pământ sub construcție cu suprafața de cel puțin 0,25 ha, situat în intravilanul municipiului Chișinău în schimbul lotului de pământ cu numărul cadastral XXXXX; obligarea Consiliului municipal Chișinău să emită actul administrativ prin care să fie modificată decizia Primăriei municipiului Chișinău nr.27/16-6 din 03 decembrie 1998, prin transmiterea în schimb a unui lot de pământ sub construcție cu suprafața de cel puțin 0,25 ha, situate în intravilanul municipiului Chișinău în schimbul lotului de pământ cu numărul cadastral XXXXX; repararea prejudiciului material cauzat în sumă de 3 209 738,33 de lei conform raportului de constatare nr. 11 din 17 decembrie 2017 și prejudiciului moral cauzat în urma nesoluționării în termen a cererii prealabile în mărime de 15 000 de lei.

Prin hotărârea din 23 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

acțiunea depusă de FCP „Mordelis-Fiș” SRL a fost admisă parțial. A fost recunoscut ilegal refuzul și a fost obligat Consiliul municipal Chișinău să emită actul administrativ solicitat, de modificare a deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ din str. Industrială Firmei Comerciale de Producție „Mordelis-Fiș”, prin transmiterea Firmei Comerciale de Producție „Mordelis-Fiș” SRL în schimb a unui lot de pământ sub construcție, cu suprafața de cel puțin 0,25 ha, situat în intravilanul municipiului Chișinău, în schimbul lotului de pământ cu număr cadastral XXXXX. A fost încasată din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul FCP „Mordelis-Fiș” SRL suma de 3 209 738,33 de lei cu titlu de prejudiciu material. În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău și Primarul general al municipiului Chișinău și a fost menținută hotărârea din 23 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La data de 28 februarie 2019, Consiliul municipal Chișinău și Primarul general al mun. Chișinău au depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 23 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului au indicat că, instanțele ierarhic inferioare au analizat și apreciat doar argumentele invocate de către intimată, lăsând fără apreciere argumentele menționate în referință, cererea de apel, partea motivată a hotărârilor fiind doar o transcriere a cererii de chemare în judecată depusă de FCP „Mordelis-Fiș” SRL.

A declarat că instanțele de judecată au determinat incorect obiectul probațiunii, adică circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, care trebuie determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la temeiul pretențiilor și obiecțiilor părților, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

A menționat că în partea dispozitivă a hotărârii din 23 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, instanța a dispus admiterea unor pretenții care nici nu au fost formulate de către FCP „Mordelis-Fiș” SRL, or, în cererea de chemare în judecată ultima a solicitat să fie constatată nesoluționarea în termen legal a cererii nr. 07-111/8495/16 din 21 iunie 2017, însă prima instanță a dispus recunoașterea ilegală a refuzului, care nici nu a existat.

Recurenții au susținut că nici FCP „Mordelis-Fiș” SRL, precum nici Rusu Adrian sau ÎS „Cadastru” nu au comunicat Consiliului municipal Chișinău despre emiterea deciziei din 21 decembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost radiată din Registrul bunurilor imobile înscrierea terenului cu suprafața de 0,25 ha, din mun. Chișinău, str. Industrială, cu anularea numărului cadastral XXXXX, amplasat pe terenul cu suprafața de 0,8 ha, înregistrat inițial cu numărul cadastral XXXXX din mun. Chișinău, sect. Ciocana, str. Industrială 27.

Astfel, autoritatea publică locală nu a cunoscut despre acest act judecătoresc la

momentul emiterii certificatului de urbanism nr. 388/13 din 24 iunie 2013 și a autorizației de construire nr. 119 din 03 aprilie 2014, eliberate intimat.

Consideră că FCP „Mordelis-Fiș” SRL a obținut cu rea-credință actele permise de construcție, ca într-un final să solicite modificarea deciziei nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998 și repararea prejudiciului.

Prin referința depusă la 27 mai 2019, FCP „Mordelis-Fiș” SRL a solicitat declararea recursului inadmisibil, considerând că instanțele de judecată au examinat cauza sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, precum și au aplicat și au interpretat elocvent normele de drept material și procedural.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

Astfel, pentru elucidarea problemelor de legalitate invocate în cererea de recurs depusă de Consiliul municipal Chișinău și Primarul general al mun. Chișinău, precum și pentru stabilirea unor circumstanțe importante ale cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a decis citarea participanților la proces.

În ședința de judecată reprezentantul recurenților Consiliul municipal Chișinău și Primarul general al mun. Chișinău, Tudor Tofan a susținut recursul declarat și a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 23 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Reprezentantul intimatei FCP „Mordelis-Fiș” SRL, avocatul Andrei Mațco, în ședința de judecată a solicitat respingerea recursului și menținerea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare, pe care le consideră legale și întemeiate.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Audiind reprezentanții părților, studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei, rezultă că prin decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ din str. Industrială Firmei comerciale de producție „Mordelis-Fiș” SRL”, în temeiul art. 41 din Codul funciar și procesului-verbal nr. 3 privind rezultatele negocierilor la licitația de vânzare a dreptului de arendare a lotului de pământ, care a avut loc la 02 octombrie 1998, a fost dat în arendă, pe un termen de 50 de ani Firmei comerciale de producție „Mordelis-Fiș” SRL lotul de pământ cu suprafața de 0,25 ha, din str. Industrială, în vederea amplasării unei baze de producere, conform planului anexat (f.d. 37-38, volumul I).

La 08 decembrie 1998, în baza deciziei nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998, reprezentanții Primăriei mun. Chișinău și FCP „Mordelis-Fiș” SRL au încheiat contractul de arendă funciară nr.1748/98 a terenului cu suprafața de 0,25 ha, din str. Industrială, mun. Chișinău, pe un termen de 50 ani (f.d. 33-36, volumul I).

Potrivit pct. 3.2.1-3.2.6 din contractul de arendă funciară, arendașul era obligat să folosească terenul de pământ arendat conform destinației indicate în contract; să achite arenda în volumul, termenele și ordinea prevăzută de contract; să elaboreze proiectul obiectivului în conformitate cu tema de arhitectură și sistematizare în termen de un an și să-l coordoneze în ordinea stabilită de legislația în vigoare; pentru începerea lucrărilor de construcție să obțină de la Direcția pentru controlul construcției urbane, autorizația respectivă, să efectueze construcția obiectivului în termen de 2 ani, să dea în exploatare obiectivul în modul stabilit, conform legislației în vigoare; să îndeplinească pe deplin toate prevederile deciziei Primăriei municipiului Chișinău în baza căreia este încheiat prezentul contract; să efectueze amenajarea complexă a teritoriului, să păstreze rețelele

tehnice și să asigure posibilitatea deservirii lor.

Prin decizia nr. 2/15 din 25 ianuarie 2001 a Primăriei mun. Chișinău, a fost anulată decizia nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998, prin care s-a dat în arendă Firmei comerciale de producție „Mordelis-Fiș” SRL terenul cu suprafața de 0,25 ha, din str. Industrială, din motivul nevalorificării terenului în termenul stabilit și neexecutarea prevederilor deciziilor Primăriei mun. Chișinău.

La data de 15 mai 2003 Primăria mun. Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva FCP „Mordelis-Fiș” SRL, solicitând rezilierea contractului de arendă funciară nr. 1748/98 din 08 decembrie 1998 și încasarea sumei de 32 385 de lei cu titlu de plată pentru arenda bunului imobil.

Prin hotărârea din 30 iunie 2003 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, a fost admisă acțiunea Primăriei mun. Chișinău, fiind reziliat contractul de arendă funciară nr. 1748/98 din 08 decembrie 1998, începând cu 25 ianuarie 2001, cu încasarea de la FCP „Mordelis-Fiș” SRL a sumei de 14 357 de lei.

Prin hotărârea din 23 iunie 2011 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 07 decembrie 2011 a Curții Supreme de Justiție, a fost admisă acțiunea înaintată de FCP „Mordelis-Fiș” SRL împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău privind contestarea actului administrativ și a fost considerat ilegal refuzul de a anula punctul 20 din anexa nr.1 la decizia nr. 2/15 din 25 ianuarie 2001 în privința FCP „Mordelis-Fiș” SRL. A fost anulat punctul 20 din anexa nr.1 la decizia Primăriei municipiului Chișinău nr. 2/15 din 25 ianuarie 2001 în privința FCP „Mordelis-Fiș” SRL, prin care a fost anulată decizia Primăriei municipiului Chișinău nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998 de transmitere în arendă a unui lot de pământ din str. Industrială, mun. Chișinău (f.d.23-32, volumul I).

Prin încheierea din 28 iunie 2012 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, a fost admisă cererea de revizuire declarată de FCP „Mordelis-Fiș” SRL împotriva hotărârii din 30 iunie 2003 a Judecătoriei Economice de Circumscripție și a fost casată această hotărâre, fiind dispusă rejudecarea cauzei în fond, iar prin hotărârea din 10 iulie 2012 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău acțiunea Primăriei mun. Chișinău a fost respinsă.

La 11 noiembrie 2014, Rusu Andrian a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii din 10 iulie 2012 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, care a fost casată prin încheierea din 12 mai 2015, fiind dispusă examinarea cauzei în fond.

Prin hotărârea din 28 decembrie 2015 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, a fost reziliat contractul de arendă funciară nr. 1748/98 din 08 decembrie 1998 a lotului de pământ cu suprafața de 0,25 ha, din str. Industrială, 27, mun. Chișinău, în rest acțiunea Primăriei mun. Chișinău fiind respinsă ca neîntemeiată (f.d. 85-91, volumul I).

Prin decizia din 06 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată hotărârea din 28 decembrie 2015 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău și a fost emisă o hotărâre nouă, prin care a fost reziliat contractul de arendă funciară nr. 1748/98 din 08 decembrie 1998 (f.d. 84, volumul I).

Anterior, prin hotărârea din 10 octombrie 2012 a Judecătoriei Ciocana mun.

Chișinău a fost recunoscută valabilitatea contractului de vânzare-cumpărare încheiat între Primăria mun. Chișinău, Rusu Adrian și Buzadji Olga la a câte ½ cotă-parte din terenul cu număr cadastral XXXXX din str. Industrială, 27, mun. Chișinău, cu suprafața de 0,5004 ha, bonitatea 65 grad/hectar, cu prețul total de 639 878 lei, în conformitate cu planul cadastral/geometric și parametrii hotarului stabilite de ÎS „Cadastru”. Totodată, a fost recunoscut dreptul de proprietate după Rusu Adrian și Buzadji Olga la a câte ½ cotă-parte asupra terenului cu număr cadastral XXXXX, din str. Industrială, 27, mun. Chișinău, cu suprafața de 0,5004 ha (f.d. 93-98, volumul I).

Iar, prin hotărârea din 31 iulie 2014 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău a fost recunoscută valabilitatea contractului de vânzare-cumpărare între Primăria mun. Chișinău și Rusu Adrian cu Buzadji Olga la a câte ½ cotă-parte din terenul cu număr cadastral XXXXX din str. Industrială, 27, mun. Chișinău, cu suprafața de 0,3 ha, bonitatea 65 grad/hectar, cu prețul total de 243 892,35 lei. A fost recunoscut dreptul de proprietate după Rusu Adrian și Buzadji Olga la a câte ½ cotă-parte asupra terenului cu număr cadastral XXXXX, din str. Industrială, 27, mun. Chișinău, cu suprafața de 0,3 ha. (f.d. 99, volumul I).

Prin hotărârea din 21 decembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, a fost anulată din Registrul bunurilor imobile înscrierea terenului cu suprafața de 0,25 ha, din mun. Chișinău, str. Industrială, nr. cadastral XXXXX. A fost obligat OCT să radieze din Registrul bunurilor imobile înscrierea bunului imobil din mun. Chișinău, str. Industrială cu anularea numărului cadastral XXXXX, amplasat pe terenul cu suprafața de 0,8 ha, înregistrat inițial cu numărul cadastral XXXXX din mun. Chișinău, sect. Ciocana, str. Industrială 27. Totodată, a fost obligat OCT să radieze din Registrul bunurilor imobile înscrierea contractului de arendă funciară nr. 1748/98 din 08 decembrie 1998 și a dreptului de arendă pe numele FCP „Mordelis-Fiș” SRL asupra terenului (f.d. 78-83, volumul I).

În hotărârea din 21 decembrie 2012, Curtea de Apel Chișinău a indicat că în contradicție cu hotărârea din 30 iunie 2003 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, la 13 august 2012 în Registrul bunurilor imobile a fost înregistrat pe numele FCP „Mordelis-Fiș” SRL contractul de arendă nr. 1748/98 din 08 decembrie 1998 asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 0,25 ha amplasat în mun. Chișinău, str. Industrială fără a indica numărul concret al străzii.

Astfel, instanța a constatat că potrivit planului din Registrul bunurilor imobile, planul terenului cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,25 ha, amplasat în mun. Chișinău, sect. Ciocana, str. Industrială fără număr, se suprapune pe terenul cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,8 ha din mun. Chișinău, sect. Ciocana, str. Industrială 27, pe care sunt amplasate construcțiile nefinisate ce aparțin cu drept de proprietate lui Rusu Adrian și Buzadji Olga.

Pe cale de consecință, instanța a conchis că înscrierea în Registrul bunurilor imobile nu este în concordanță cu legea, or, terenul din mun. Chișinău, str. Industrială, nr. 27 a fost deja înregistrat cu nr. cadastral XXXXX la data de 02 aprilie 2004, iar, un

singur teren nu poate avea două numere cadastrale, fără a fi format un alt bun, prin separare, de către titularul dreptului de proprietate potrivit Legii cu privire la formarea bunurilor imobile nr. 354 din 28 octombrie 2004.

La 24 iunie 2013 Primăria mun. Chișinău a eliberat FCP „Mordelis-Fiș” SRL, în temeiul cererii ultimei nr. 1764 din 04 aprilie 2013, certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 388/13 din 24 iunie 2013, prin care s-a permis elaborarea documentației de proiect pentru construirea unui obiectiv de depozitare, necesar pentru desfășurarea activității bazei de producere, în limitele terenului arendat cu numărul cadastral XXXXX și suprafața de 0,25 ha din str. Industrială, mun. Chișinău, transmis în arendă conform contractului de arendă funciară nr. 1748/98 din 08 decembrie 1998 (f.d. 20-21, volumul I).

Iar, la 03 aprilie 2014 Primăria mun. Chișinău a eliberat FCP „Mordelis-Fiș” SRL autorizația de construire nr. 119 din 03 aprilie 2014, prin care s-a autorizat efectuarea lucrărilor de construire a unui obiectiv de depozitare, necesar pentru desfășurarea activității bazei de producere, în limitele terenului arendat situat în mun. Chișinău sectorul Ciocana, str. Industrială, cu număr cadastral XXXXX (f.d. 22, volumul I).

Prin cererea prealabilă din 21 iunie 2017, FCP „Mordelis-Fiș” SRL a solicitat Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău să examineze cererea în vederea identificării unei soluții legale îndreptate spre perfectarea proiectului de decizie a Consiliului municipal Chișinău de atribuire în schimb a unui lot de pământ pentru construcție în vederea garantării respectării dreptului de arendă obținut anterior în baza deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ din str. Industrială Firmei comerciale de producție „Mordelis-Fiș” SRL” (f.d. 39-41, volumul I).

La cererea din 21 iunie 2017, FCP „Mordelis-Fiș” SRL nu a primit niciun răspuns.

În consecință, la data de 21 august 2017 FCP „Mordelis-Fiș” SRL s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, solicitând constatarea nesoluționării în termenul legal a cererii din 21 iunie 2017, înregistrată în cancelaria Primăriei mun. Chișinău cu numărul de intrare 07-111/8495/16; obligarea Primăriei mun. Chișinău și subdiviziunilor sale specializate de a pregăti în modul prevăzut de lege și a introduce în mod necondiționat în ordinea de zi la ședința Consiliului municipal Chișinău a proiectului de decizie de modificare a deciziei Primăriei municipiului Chișinău nr.27/16-6 din 03 decembrie 1998 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ din str. Industrială, Firmei Comerciale de Producție „Mordelis-Fiș” SRL”, prin transmiterea în schimb a unui lot de pământ sub construcție cu suprafața de cel puțin 0,25 ha, situat în intravilanul municipiului Chișinău în schimbul lotului de pământ cu numărul cadastral XXXXX, cu compensarea suplimentară a cheltuielilor în sumă de 3 107 748, 33 de lei suportate pentru proiectarea și executarea lucrărilor de construcție; obligarea Consiliului municipal Chișinău să emită actul administrativ prin care să fie modificată decizia Primăriei municipiului Chișinău nr.27/16-6 din 03 decembrie 1998, prin transmiterea în schimb a unui lot de pământ sub

construcție cu suprafața de cel puțin 0,25 ha, situate în intravilanul municipiului Chișinău în schimbul lotului de pământ cu numărul cadastral XXXXX, cu compensarea suplimentară a cheltuielilor în sumă de 3 107 748, 33 de lei suportate pentru proiectarea și executarea lucrărilor de construcție; repararea prejudiciului moral în sumă de 15 000 de lei și a celui ratat a cărui calcul îl va prezenta suplimentar.

În ședința de judecată a instanței de fond din 05 februarie 2018, reprezentantul FCP „Mordelis-Fiș” SRL, avocatul Andrei Mațco a solicitat recunoașterea ca ilegal a refuzului și obligarea pârâților să emită actul administrativ solicitat de modificare a deciziei Primăriei municipiului Chișinău nr.27/16-6 din 03 decembrie 1998, prin transmiterea în schimb a unui lot de pământ cu suprafața de 0,25 ha și încasarea sumei de 3 107 748,331 cu titlu de prejudiciu material (f.d. 124-125, vol. I).

Însă, la ședința următoare din 23 februarie 2018, reprezentantul FCP „Mordelis-Fiș” SRL a concretizat în formă verbală cerințele din acțiune, solicitând constatarea nesoluționării în termenul legal a cererii din 21 iunie 2017; obligarea Primăriei mun. Chișinău și subdiviziunilor sale specializate de a pregăti în modul prevăzut de lege și a introduce în mod necondiționat în ordinea de zi la ședința Consiliului municipal Chișinău a proiectului de decizie de modificare a deciziei Primăriei municipiului Chișinău nr.27/16-6 din 03 decembrie 1998, prin transmiterea în schimb a unui lot de pământ sub construcție cu suprafața de cel puțin 0,25 ha, situat în intravilanul municipiului Chișinău în schimbul lotului de pământ cu numărul cadastral XXXXX; obligarea Consiliului municipal Chișinău să emită actul administrativ prin care să fie modificată decizia Primăriei municipiului Chișinău nr.27/16-6 din 03 decembrie 1998, prin transmiterea în schimb a unui lot de pământ sub construcție cu suprafața de cel puțin 0,25 ha, situat în intravilanul municipiului Chișinău în schimbul lotului de pământ cu numărul cadastral XXXXX; repararea prejudiciului material cauzat în sumă de 3 209 738 de lei conform raportului prezentat și a celui moral în sumă de 15 000 de lei, cauzat urmare a nesoluționării în termenul legal a cererii prealabile, din motiv că până-n prezent Primăria mun. Chișinău nu i-a dat niciun răspuns la cererea din 21 iunie 2017 (f.d. 126-127, volumul I).

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, a recunoscut ilegal refuzul și a obligat Consiliul municipal Chișinău să emită actul administrativ solicitat, de modificare a deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ din str. Industrială Firmei Comerciale de Producție „Mordelis-Fiș”, prin transmiterea Firmei Comerciale de Producție „Mordelis-Fiș” SRL în schimb a unui lot de pământ sub construcție, cu suprafața de cel puțin 0,25 ha, situat în intravilanul municipiului Chișinău, în schimbul lotului de pământ cu număr cadastral XXXXX. Totodată, a fost încasată din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul FCP „Mordelis-Fiș” SRL suma de 3 209 738,33 de lei cu titlu de prejudiciu material. În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de Consiliul

municipal Chișinău și Primarul general al municipiului Chișinău, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe ca fiind legală.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată au constatat că la moment terenul în litigiu este valorificat de către proprietarii Rusu Adrian și Buzadji Olga, iar dreptul FCP „Mordelis-Fiș” SRL a fost radiat din Registrul bunurilor imobile în baza hotărârii judecătorești irevocabile, ultima fiind în imposibilitate de a-și realiza dreptul obținut în baza contractului de arendă funciară nr.1748/98 a terenului cu suprafața de 0,25 ha, din str. Industrială, mun. Chișinău, deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998 și procesului-verbal nr. 3 privind rezultatele negocierilor la licitația de vânzare a dreptului de arendare a lotului de pământ.

Prin urmare, instanțele de judecată au considerat ilegal refuzul Consiliului municipal Chișinău de a emite actul administrativ solicitat, de modificare a deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ din str. Industrială Firmei Comerciale de Producție „Mordelis-Fiș”.

De asemenea, instanțele ierarhic inferioare au conchis că din probele administrate s-a stabilit cu certitudine că FCP „Mordelis-Fiș” SRL, dispunând de actele permise și anume, certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 388/13 din 24 iunie 2013 și autorizația de construire nr.119 din 03 aprilie 2014, a construit parțial obiectul autorizat și a amenajat căile de acces. Conform raportului de constatare nr. 11 din 17 decembrie 2017, întocmit de societatea de audit „CONSALTING-PREMIUM” SRL, prejudiciul suportat de FCP „Mordelis-Fiș” SRL la construcția imobilului proiectat nefinalizat ca „Bază de producere” în limita terenului din str. Industrială, mun. Chișinău, arendat în baza deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998 și contractului de arendă funciară nr. 1748/98 din 08 decembrie 1998, constituie suma de 3 209 738,33 de lei, prejudiciu ce necesită a fi reparat de Consiliul municipal Chișinău.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul litigios, consideră că soluția dată de către instanța de apel este pripită.

În corespundere cu prevederile art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Conform art. 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă, în motivare se indică: circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor

înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit dispozițiilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, limitele apelului și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 din Codul de procedură civilă, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Respectiv, conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 19 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43).

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în normele enunțate, instanța de recurs constată că, contrar acestor prevederi, instanța de apel, judecând apelul, a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, fără a examina sub toate aspectele legalitatea și temeinicia hotărârii supuse apelului, în raport cu regulile și legislația în vigoare.

Potrivit art. 2 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 01 aprilie 2019), prin act administrativ se subînțelege manifestarea juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii. Actului administrativ, în sensul prezentei legi, este asimilat contractul administrativ, precum și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

Nesoluționarea în termenul legal a unei cereri reprezintă refuzul de a primi o cerere sau faptul de a nu răspunde petiționarului în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii de către o autoritate publică, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Conform art. 3 din Legea contenciosului administrativ (în vigoare până la 01 aprilie 2019), obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; b) subdiviziunile autorităților publice; c) funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b). Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Astfel, se consideră nesoluționare în termenul legal a unei cereri refuzul nejustificat al unei autorități publice de a primi o cerere referitoare la un drept recunoscut de lege sau faptul de a nu răspunde persoanei în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii de către autoritatea publică, dacă prin lege nu este prevăzut alt termen de soluționare a cererii.

La caz, după cum a fost constatat supra, prin cererea de chemare în judecată FCP „Mordelis-Fiș” SRL a solicitat constatarea nesoluționării în termenul legal a cererii din 21 iunie 2017, înregistrată în cancelaria Primăriei mun. Chișinău cu numărul de intrare 07-111/8495/16.

Prima instanță, prin hotărârea din 23 februarie 2018 a recunoscut ilegal refuzul și a obligat Consiliul municipal Chișinău să emită actul administrativ solicitat, de modificare a deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ din str. Industrială Firmei Comerciale de Producție „Mordelis-Fiș”, prin transmiterea FCP „Mordelis-Fiș” SRL în schimb a unui lot de pământ sub construcție, cu suprafața de cel puțin 0,25 ha, situat în intravilanul municipiului Chișinău, în schimbul lotului de pământ cu număr cadastral XXXXX.

Instanța de apel a menținut hotărârea primei instanțe fără modificări, concluzionând că instanța de fond întemeiat a recunoscut ca ilegal refuzul Consiliului municipal Chișinău de a emite actul administrativ solicitat, de modificare a deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanțele ierarhic inferioare, contrar art. 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă care prevede că instanța de judecată adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant, au recunoscut ilegal refuzul, chiar dacă FCP „Mordelis-Fiș” SRL nu a înaintat o asemenea pretenție, solicitând constatarea nesoluționării în termenul legal a cererii din 21 iunie 2017, atât în cererea de chemare în judecată depusă inițial la 21 august 2017, cât și în ședința de judecată din 23 februarie 2018.

Deci, intimata a solicitat constatarea nesoluționării în termenul legal a cererii, ce presupune faptul de a nu răspunde persoanei în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii de către autoritatea publică, nesolicitând recunoașterea ilegală a vreunui refuz al recurenților, acestea reprezentând două noțiuni distincte în sensul Legii contenciosului administrativ.

De asemenea, instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, nu a ținut cont de faptul că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 23 februarie 2018, reprezentantul FCP „Mordelis-Fiș” SRL, avocatul Andrei Mațco în formă verbală a concretizat cerințele din acțiune, solicitând inclusiv repararea prejudiciului material cauzat în sumă de 3 209 738 de lei conform raportului de expertiză prezentat, pretenție ce nu a fost înaintată prin cererea de chemare în judecată din 21 august 2017 (f.d. 126-127, volumul I).

Astfel, prin înaintarea verbală de către reprezentantul FCP „Mordelis-Fiș” SRL, avocatul Andrei Mațco a unei cereri de chemare în judecată suplimentară cu noi pretenții, nu au fost respectate prevederile art. 166 din Codul de procedură civilă, ce reglementează forma și conținutul cererii de chemare în judecată.

La ședința de judecată din 23 februarie 2018, pârâții Consiliul municipal Chișinău și Primarul general al municipiului Chișinău nu s-au prezentat, nefiindu-le comunicate cerințele concretizate ale reclamantei și prima instanță în cadrul aceleiași ședințe de judecată a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care a fost încasată din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul FCP „Mordelis-Fiș” SRL suma de 3 209 738,33 de lei cu titlu de prejudiciu material.

Totodată, instanța de recurs reține că atât în referința prezentată în prima instanță, cât și în cererea de apel, Consiliul municipal Chișinău și Primarul general al municipiului Chișinău au insistat asupra faptului că FCP „Mordelis-Fiș” SRL a obținut cu rea-credință actele permissive de construcție, ca într-un final să solicite modificarea deciziei nr. 27/16-6 din 03 decembrie 1998 și repararea prejudiciului, fără ca să comunice autorității publice locale despre emiterea deciziei din 21 decembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost radiată din Registrul bunurilor imobile înscrierea terenului cu suprafața de 0,25 ha, din mun. Chișinău, str. Industrială, cu anularea numărului cadastral XXXXX, amplasat pe terenul, cu suprafața de 0,8 ha, înregistrat inițial cu numărul cadastral XXXXX din mun. Chișinău, sect. Ciocana, str. Industrială, 27.

Astfel, recurenții au invocat că nu au cunoscut despre acest act judecătoresc la momentul emiterii certificatului de urbanism nr. 388/13 din 24 iunie 2013 și a autorizației de construire nr. 119 din 03 aprilie 2014, eliberate intimatelor, însă instanțele ierarhic inferioare au omis să se expună asupra argumentului dat, chiar dacă instanța de apel era obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel, respingând apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău și Primarul general al municipiului Chișinău și menținând hotărârea

primei instanțe, nu s-a expus asupra argumentelor invocate de către recurenții-apelanți, decizia Curții de Apel Chișinău fiind adoptată pripit, fără o apreciere a argumentelor și probelor invocate, iar faptul dat indică incontestabil la încălcarea de către instanța de apel a normelor de drept procedural, precum și la examinarea superficială atât a apelului, cât și a cauzei deduse judecării.

Or, în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

Astfel, contrar standardelor procedurale recunoscute, instanța de apel a soluționat prezenta cauză fără să furnizeze răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre.

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze că, în sensul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse judecării. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Se accentuează că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre și decizie motivată. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei diferite spre soluționare.

Conform unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se pronunța în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (speța Garcia Ruiz contra Spaniei, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în repetate rânduri necesitatea motivării hotărârilor judecătorești, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar, de asemenea, obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse (speța Fomin contra Moldovei, hotărârea din 11 octombrie 2011).

În acest sens, se reține că, actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți (principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru

ameliorarea funcționării justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei).

Prin urmare, la cazul prezentei spețe, instanța de apel nu și-a executat în deplină măsură obligația legală de a motiva hotărârea luată, circumstanțele constatate fiind apreciate drept o eroare judiciară.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Consiliul municipal Chișinău și Primarul general al municipiului Chișinău.

Se casează integral decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Firma Comercială de Producție „Mordelis-Fiș” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului material și moral, și se restituie cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh

Mariana Pitic